

formindsker og forringer den almindelige Vælgerbefolknings Indflydelse paa Politikken og den politiske Udvikling og derfor ogsaa forringer og formindsker dens Interesse derfor, thi det er klart, at Vælgernes Indflydelse paa de politiske Forholds Udvikling og deres Interesse derfor ville staa i nøjagtigt Forhold til hinanden. Der kan derfor efter min Mening aldeles ikke være Tale om at indføre Forholdstalsvalgmaaden til Folketinget ved et indirekte Valgsystem, thi saa svækker og forringer man absolut Vælgernes Indflydelse paa de politiske Forhold. Jeg kan i den Henseende ganske slutte mig til, hvad der er fremført af det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen) for et Øjeblik siden om den ringe Deltagelse i Valgmandsvalgene til Landstinget i Modsætning til den livlige Deltagelse, der nu finder Sted ved Folketingsvalgene. Nu tror jeg ogsaa, at man fra den Side, hvor man ønsker Forholdstalsvalgmaaden til Folketinget indført og har gjort det Spørgsmaal til et Kardinalpunkt, er klar over, at denne Valgmaade til Folketinget lader sig i alt Fald ikke indføre, hvis man skal have et indirekte Valgsystem med Valgmænd, men at man maa bibeholde det nuværende Valgsystem med Enmandskredse. Og i forrige Samling var der, saa vidt jeg erindrer, fremsat endogsaa hele 3 Forslag om denne Forholdstalsmaades Indførelse, hvor den var kombineret med Bibeholdelsen af Enmandskredse. Jeg skal, uden i øvrigt at komme ind paa disse Forslag, sige, at efter det Kendskab, jeg har erhvervet mig til disse Forslag fra i Fjor, tilfredsstille de ingenlunde de Fordringer, jeg maa stille til et Forslag, der skulde bibeholde Valg i Enmandskredse samtidig med Indførelsen af Forholdstalsvalg til Folketinget.

Et andet Synspunkt synes jeg ogsaa, man passende og med god Beføjelse kan gøre gældende overfor det paastaede store Stemmespild, som der nu er ved manglende Forholdstalsvalg, og den store Uretfærdighed, som man derved paastaar bliver begaaet mod Mindretallet. Jeg siger med Villie, at det er noget, der paastaas, thi jeg kan ikke anerkende, at den Uret er saa stor. Men den Uret, som man mener der gøres mod Mindretallet, tror jeg for en Del vil opvejes ved det nye System, der agtes indført i Loven ved Omvalg; thi ved Omvalg og navnlig ved det bundne Omvalg imellem de to Kandidater, der opnaa det højeste Antal Stemmer — og det er det, jeg anser for det rigtige —, raades

der i Virkeligheden efter min Mening i høj Grad Bød paa det muligvis mindre heldige Forhold, der ligger i Stemmespild ved manglende Forholdstalsvalgmaade. Og ved det bundne Omvalg, der efter min Mening er en udmærket Indretning, opnaar man i alt Fald, at ingen Folketingsmand kommer til at sidde som Repræsentant for en Kreds med et Flertal af de afgivne Stemmer imod sig.

I øvrigt skal jeg ikke paa nærværende Tidspunkt fordybe mig i Forslaget, men blot sige, at i al Almindelighed finder jeg, at det foreliggende Forslag er et godt Forslag, saa vidt som det rækker. Men det rækker ganske vist ikke længere end til Folketinget. Der er jo baade i Fjor og i Aar blevet fremsat det Spørgsmaal, om man skulde gaa til en samlet Forfatningsrevision, der ogsaa medtog Landstinget. Og ingen Venstremand vil bestride, at Kardinalpunktet for Venstre ved en Grundlovsforandring er og selvfølgelig maa være Afskaffelse af den privilegerede Valgret; om det foreliggende Forslag kan det altsaa siges, at man begynder ved Udenværkerne og lader Kærnepunktet ligge til sidst. Hvorvidt denne Taktik er rigtig, kan jo være Genstand for forskellige Meninger; men saadan er Sagen nu en Gang forberedt fra i Fjor baade af de Medlemmer her i Tinget, der stemte for det da foreliggende Forslag, og af dem, der undlod at stemme og dermed lod Forslaget glide igennem. Hvorvidt det nu kan ændres, skal jeg paa nærværende Tidspunkt i alt Fald ikke udtale mig om. Men hvis jeg maa være saa ubeskedent at henvise til enkelte af mine Udtalelser ved Finanslovsforslagets første Behandling, skal jeg her gentage, hvad jeg sagde om det Spørgsmaal. Jeg mente, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Grundlovsændringen blev gennemført i eet Tempo eller i to Tempi, er et Spørgsmaal, paa hvilket Højre kunde faa væsentlig Indflydelse, og jeg er derfor delvis enig med det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), der i Gaar ogsaa stærkt fremhævede den Indflydelse, som Højre muligvis kunde faa paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Grundlovsændringen blev gennemført i eet Tempo eller i to Tempi. Thi naar Kardinalpunktet ved en Forfatningsforandring for Venstre er og maa være Afskaffelsen af den privilegerede Valgret til Landstinget og i det hele Afskaffelsen af den privilegerede Valgret, er det ganske klart, at hvis Højre under denne Sags senere Behandling skulde